

1. teksts pēc tīmekļa materiāliem.	2. teksts Latviešu tautasdziesmas, Jāņa Rozes apgāds, 1998
<p>1. Senlatviešiem Lieldienas bija viens no četriem punktiem gadalaika maiņu ciklā, kas bija svarīgi zemkopju tautai. Lieldienas jeb pavasara saulgrieži tika svinētas pavasara iestāšanās laikā, kad Saules centrs šķērso debess ekvatoru. Ekvinokcijas brīdī uz Zemes diena un nakts ir vienādā garumā, un iestājas astronomiskais pavasaris. Pēc Lieldienām, dienām kļūstot arvien garākām, nakts tumša samazinās, bet dienas gaisma palielinās. Šo "gaismas uzvaru pār tumsu" senās baltu tautas atzīmēja ar pavasara saulgriežu svinībām. No tā arī varētu būt radies svētku nosaukums – Lieldienas – laiks, kad diena ir kļuvusi lielāka par nakti.</p> <p>2. Šodien senie pagāniskie un kristīgie Lieldienu rituāli ir savijušies, veidojot jaunu tradīciju kopumu un mūsdienu sabiedrībā Lieldienas, tāpat kā Ziemassvētki, pamazām zaudē savu agrāko reliģisko saturu. Lieldienu svinēšana nav tikai kādas konkrētas kristīgās konfesijas vai kādas atsevišķas reliģijas noteikti svētki, bet gan tradīcija, kuru veidojuši gan reliģiski motīvi, gan kultūru mijiedarbība, gan dabas norises, gan tie visi vienlaikus.</p> <p>3. Populārākais Lieldienu simbols ir ola, kas daudzu tautu tradicionālajā izpratnē iemieso auglību un jaunas dzīvības rašanos, kristietībā tiek uzlūkots kā cilvēka garīgās atdzimšanas simbols. Lieldienās olas ne tikai ēda, bet arī krāsoja, mainīja, dāvināja, ar olām atpirkās no pērējiem. Meitas deva puīšiem olas par šūpoļu kāršanu un šūpošanu. Šūpoļu kāršana un šūpošanās, līdzīgi kā lēkšana, griešanās, mīdīšana, pēršana un dancošana piederēja pie darbībām, kas veicina auglību. Tāpat mūsu senči ticēja, ka Lieldienu rītam piemīt īpašs spēks un burvība, tāpēc arī Lieldienās būrās, zīlēja un pareģoja laiku.</p>	<p>Klausījosi, brīnījosi, Kas aiz kalna gavilēja: Lieldiņa braukšus brauca, Asnus veda vezumā.</p> <p>Raibu mešu, raibu aužu, Lielas dienas gaidīdama; Kad atnāca Liela diena, Raibu vilku mugurā.</p> <p>Došu olu bāliņam Par šūpoļa kārumiņu: Man vistiņas labi dēja, Kladzināt kladzināja.</p> <p>Lielas dienas, Lielas dienas, Cepiet raušus krāsniņās; Raudziet alu, vāriet olas, Lai es varu priecāties!</p> <p>Kas to Lieldienu Iešūpoja, Tam auga liniņi, Tam kaņepītes.</p>

✚ **1. uzdevums. Atbildiet uz jautājumiem!**

1. Kad svin Lieldienas?
2. Pastāsti par Lieldienu tradīcijām!
3. Pastāsti, kā Lieldienas svin tavā ģimenē!

- **2. uzdevums. Sameklē izceltajiem vārdiem 1. tekstā www.tezaurs.lv skaidrojumu!**

3.uzdevums. Iekrāso 2. tekstā nesaprotamos vārdus! Jautā skolotājam! Pieraksti atbildes!

4. uzdevums. Lasi 1. tekstu! Izdomā katrai rindkopai un tekstam virsrakstu!

5. uzdevums. Sameklē ,kā tas pateikts teksta 3. rindkopā!

īstenot, piešķirt, iekļaut _____

sekmēt _____

veikt maģiskas darbības _____

6.uzdevums. Atrodi teksta 1. rindkopā, kā radies nosaukums” Lieldienas”!

7. uzdevums. Izraksti no 1. un 2. teksta Lieldienu tradīcijas!

1.teksts	2. teksts

✓ **8. uzdevums. Izlasi 2.tekstā pēdējo tautasdziesmu! Sameklē tīmekļa resursos informāciju!**

- Kas tie ir par augiem?
- Kur tos izmanto?

9. uzdevums. Kuras no tradīcijām izmantojam mūsdienās?

10. uzdevums. Teksta katrai rindkopai izdomā jautājumu! Uzdod tos klasesbiedriem!

➤ **11.uzdevums. Izraksti no 1. teksta salikteņus! Nosaki, no kādiem vārdiem tie veidoti!**

12. uzdevums. Izraksti no 1. teksta 3. rindkopas!

Salikteni-

Atvasinātu vārdu ar piedēkli-

Atvasinātu vārdu ar piedēkli-

13.uzdevums. Izceltajiem vārdiem 2. tekstā pasvīturo vārda sastāvu!

14.uzdevums. No dotajiem vārdiem izveido pēc iespējas vairāk salikteņu!

Ceļš, kungs, lapa, māte, pilsēta, brīnums, brilles, puķe, sargs, šūna, baltums, lode, rags, vēzis.

Liels, zeme, saule, ola.

15. Iesaisti 3 saliktenus saliktos teikumos!

1) _____

2) _____

3) _____

- **16.uzdevums.** Veic pētījumu par Lieldienām !

Izmanto informāciju:

- gadskārtu ieražu folkloras materiālu krājumā, sk. <https://www.aprika.lv/>
- Dainu skapī, sk. <http://dainuskapis.lv/katalogs/6.-Gada-svetki>

Liieldienas.

Kam par godu svin?	
Kā svētkus svinēja? Uzraksti 4 tradīcijas un to īstenošanas nozīmi!	1. 2. 3. 4.
Uzraksti 3 ticējumus! Izskaidro nozīmi!	1. 2.

	3.
--	----

Uzraksti 2 tautasdziesmas par tradīcijām!	1. 2.
Kādi ir simboli, zīmes, parādības? Nozīme.	1. 2. 3.
Kura tradīcija tev šķiet interesanta? Kāpēc?	
Kuru tradīciju tu labprāt ievērotu un izkoptu, svinot svētkus ģimenē? Kāpēc?	

Vērtēšanas kritēriji.

Kritēriji.	Kopā.
2 p. par katru precīzi aizpildītu tabulas horizontālo aili. 1p. par daļēji aizpildītu tabulas horizontālo aili. 0p.- ieraksts neatbilst uzdevumam vai nav veikts. +1p. par pareizrakstību;pieļaujamas 2 pareizrakstības kļūdas.	15

✚ Jautājumi sarunām pirms teksta lasīšanas.

❖ Darbs ar tekstu.

✓ Starppriekšmetu saikne.

➤ Gramatika.

▪ Kritiskā domāšanas uzdevums.